

Gilles Charbonnier, Orla Sheehy – Panorama des systèmes judiciaires dans l'Union européenne **Editura Bruylant, Bruxelles, noiembrie 2008**

Gilles Charbonnier a fost Secretarul General al Rețelei Europene de Formare Judiciară (European Judicial Training Network - EJTN) timp de 3 ani, din 14 martie 2005 până în 13 martie 2008. Membru al magistraturii franceze, a ocupat posturi în Parchetul din Chalon-sur-Saône și din Evry, apoi în Ministerul Justiției din Franța unde era responsabil de cauzele de extrădare, la Tribunalul de Mare Instanță din Paris ca judecător de instrucție și la Școala de Magistratură franceză (E.N.M.).

Orla Sheehy este coordonator al serviciului de cercetare și documentare EJTN.

Așa cum se mărturisește încă din introducere, lucrarea și-a găsit nenumărate surse de informații în cadrul Comisiei Europene și al EJTN, însă opiniile exprimate aparțin exclusiv autorilor și nu reprezintă în mod necesar poziția acestei organizații sau a instituțiilor naționale.

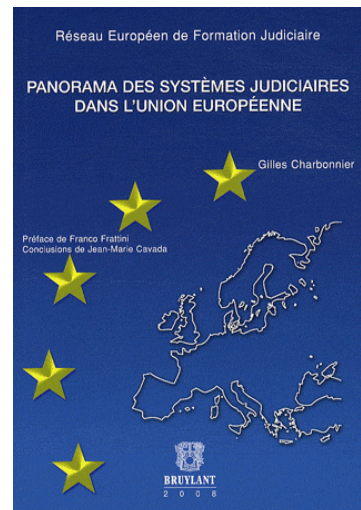
Creată în 13 octombrie 2000, **Rețeaua Europeană de Formare Judiciară** este o asociație internațională care reunește instituțiile din cadrul Uniunii Europene ce au atribuții în formarea judecătorilor și procurorilor. Scopul său principal este de a repera punctele vulnerabile ale formării membrilor corpului judiciar și de a propune instituțiilor naționale de formare adoptarea unor politici coordonate la nivel european și activități comune. Din 2006 a conceput un program de schimb de experiență finanțat de Comisia Europeană, prin care organizează stagii de inserție a magistraților în tribunale situate

într-un alt stat membru, stagii la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Curtea de Justiție a Comunităților Europene sau la Eurojust.

«*Panorama sistemelor judiciare din Uniunea Europeană*» furnizează o descriere a sistemelor judiciare, în special

cu privire la organizarea judiciară, statutul, cariera și formarea judecătorilor și procurorilor din cele **27 de state membre ale Uniunii Europene**: Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Cehia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Marea Britanie, Olanda, Polonia, Portugalia, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Ungaria.

Este însoțită de o **prefață semnată de dl. Franco Frattini**, comisar european pentru libertate, securitate și justiție și vice-președintele Comisiei Europene și de **concluziile d-lui Jean-Marie Cavada**, președinte al Comitetului pentru Libertăți civile, Justiție și Afaceri interne din cadrul Parlamentului European.

Lucrarea a fost elaborată cu concursul a numeroși practicieni și are ca obiectiv o mai bună cunoaștere a realității din fiecare stat, pentru a facilita dezvoltarea unui spațiu judiciar comun în Europa bazat pe cooperare și încredere.

Pentru fiecare stat membru, autorii fac o prezentare a sistemului legislativ și politic, cu referire îndeosebi la instanțele de control constituțional, instanțe judecătorești, jurisdicții administrative sau parchete. În privința statutului judecătorilor și procurorilor sunt descrise formele de organizare judiciară, cariera magistraților, de la recrutare și formare inițială până la evaluare profesională, promovare și formare continuă sau răspundere disciplinară.

Spre exemplu, veți afla că în **Finlanda** nu există o Curte Constituțională, iar constituționalitatea proiectelor de lege este examinată *a priori* în Parlament, de către o comisie. De aceea, instanțele comune sunt obligate să se asigure că interpretarea și aplicarea legilor este conformă Constituției. Prin urmare, dacă aplicarea legii ar fi în conflict cu Constituția, instanțele de drept comun ar trebui să acorde prioritate acesteia din urmă (art. 106 din Constituția finlandeză).

În **Irlanda**, statutul judecătorilor prevede o remunerație și o pensie stabilită de lege, care nu poate fi redusă în timpul mandatului, ca garanție a independenței acestora. Procurorii sunt avocați și au un statut diferit, fiindu-le permis să adere la partide politice.

Continuând periplul pe mapamond, descoperim că în **Slovenia** Curtea Constituțională a decis recent că una dintre cele mai importante garanții ale independenței justiției este reglementarea salariilor judecătorilor prin lege specială și interzicerea reducerii indemnizațiilor în alte circumstanțe decât cele expres prevăzute de lege.

În **Marea Britanie**, există diverse mecanisme pentru protejarea independenței justiției, precum

inamovibilitatea, dispoziții constituționale care interzic discutarea în Parlament a hotărârilor individuale sau imunitatea judecătorilor față de acțiunile în pretenții civile pentru măsurile luate în cadrul atribuțiilor lor judiciare.

Formarea inițială a judecătorilor sau procurorilor în **Olanda** durează 6 ani, în timpul cărora urmează cursuri de drept și stagii de practică, pentru munca depusă fiind remunerați. După prima parte a formării (38 de luni), sunt obligați să opteze pentru un post de judecător sau procuror, apoi urmează cursuri de specializare potrivit opțiunii lor, iar în ultimii doi ani ai formării inițiale își desfășoară activitatea în afara sistemului judiciar, spre exemplu într-o societate de avocatură sau într-o funcție publică din Ministerul Justiției. După cei 6 ani candidații pot aplica pentru un post într-o instanță judecătorească sau într-un parchet.

După o prezentare obiectivă și corectă a sistemului judiciar din **România**, însă fără aprecieri personale remarcabile, autorii notează că Institutul Național al Magistraturii este membru al EJTN din anul 2007, a avut o participare activă în cadrul activităților desfășurate în rețea și a fost ales membru al Comitetului Director și al grupului de lucru specializat în «relații externe» în perioada martie 2008-martie 2011.

Această adevărată monografie a sistemelor judiciare din Uniunea Europeană este un instrument foarte util pentru judecătorii sau procurorii care vor participa la programul de schimb de experiență și care vor avea astfel posibilitatea de a se familiariza cu sistemul judiciar al statului în care se deplasează. În timp, se va dovedi a fi un manual necesar în cadrul formării inițiale organizate în fiecare stat membru pentru tinerii magistrați.

Judecător Ionuț Militaru